

Τα νοσοκομεία των **στιγματισμένων**: Δρομοκαϊτειο Λοιμωδών Σωτηρία NIEN Alter Exploring Team

[Αυτοί που ήρθαν από “Το Νησί” (των σημαδεμένων) γνωρίζουν το μέρος...] (new special action) !

 Διάρκεια: 09:00-18:00

 ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- ✓ Συμπληρώστε ημερομηνία/δράση και λοιπά στοιχεία στη φόρμα <https://alterexploring.site/>
- ✓ Αφού λάβετε με email βεβαίωση ότι υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις, κλείνετε τη δική σας, σύμφωνα με τις οδηγίες.

 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - INFO <https://alterexploring.com/>

Ιδιαίτερη θεματική δράση, ευαίσθητου εναλλακτικού ενδιαφέροντος, με τη σφραγίδα της Alter Exploring Team.

Alter Exploring E.E. Υπηρεσίες Τουρισμού-Διαφήμισης
(ΜΗ.Τ.Ε.: 0260Ε70000955801)

✓ Με τον όρο «νοσοκομεία των στιγματισμένων» αναφέρονται ιστορικά, αλλά και στη σύγχρονη εποχή, δομές υγείας που εξυπηρετούν ασθενείς με παθήσεις που φέρουν κοινωνικό στίγμα, όπως ψυχικές νόσοι, λοιμώδη νοσήματα (π.χ. φυματίωση) ή χρόνιες δερματικές παθήσεις (π.χ. νόσος του Hansen).

 THE HIGHLIGHTS

- ? Πού βρίσκεται το μοναδικό λεπροκομείο που λειτούργησε στην Αθήνα με χανσενικούς που ήρθαν από τη Σπιναλόγκα;
- ? Ποιοι διάσημοι νοσηλεύτηκαν στο Δρομοκαϊτειο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής;
- ? Πότε και γιατί έγιναν ομαδικές ταφές και εκτελέσεις στο νοσοκομείο (σανατόριο) Σωτηρία;
- ? Για ποιους λόγους εγκαταλείφθηκε το ναυτικό νοσοκομείο NIEN και (γιατί) θεωρείται στοιχειωμένο;

 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Ραντεβού 09:00, αναχώρηση 09:15 (σταθμός μετρό Ελαιώνας)
- 09:30-10:30 Νοσοκομείο Λοιμωδών (Αγία Βαρβάρα)
- 11:00-12:30 Δρομοκαϊτειο θεραπευτήριο και μουσείο
- 13:30-15:00 Νοσοκομείο Σωτηρία, μουσείο και μνημείο εκτελεσθέντων(Γουδί)
- 15:30-17:00 Νοσηλευτικό Ίδρυμα Εμπορικού Ναυτικού (NIEN)
- Δυνατότητα στάσης/διαλείμματος για καφέ/προμήθειες/WC στις 12:30 και 15:00 περίπου.
- 18:00 λήξη (σταθμός μετρό Ελαιώνας)
- Οι μετακινήσεις από το σημείο συνάντησης πραγματοποιούνται με πούλμαν του γραφείου μας, καθώς και με μικρούς περιπάτους προς τους προορισμούς της δράσης ή τα σημεία ενδιαφέροντος.
- Οποιοσδήποτε συμμετέχει στις εκδηλώσεις μας δηλώνει υπεύθυνα ότι φέρει την αποκλειστική ατομική του ευθύνη.

Eleonas metro station
Ιερά Οδός, 122 42 Αιγάλεω, Ελλάδα

ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- Ατομικό κόστος συμμετοχής: 29 € και για παιδιά 12-17 ετών: 26 € (περιλαμβάνει το πούλμαν).
- Δεν περιλαμβάνονται γεύματα, καφέδες, ποτά.

ΤΙ ΝΑ ΦΕΡΕΤΕ (απαραίτητος ατομικός εξοπλισμός)

Ατομικός φακός (κατά προτίμηση κεφαλής) με μπαταρίες για μία (1) ώρα, σακίδιο πλάτης, κλειστά αθλητικά παπούτσια, γάντια εργασίας ή μιας χρήσης, πρόχειρα και άνετα ρούχα εποχής, νερό (τουλάχιστον 2 lit), κολατσιό και ό,τι άλλο θέλετε για σνακ κ.λπ.

ΠΑΡΟΧΕΣ

- Μετακινήσεις με πούλμαν εξοπλισμένο με όλα τα απαραίτητα.
- Πληροφοριακά στοιχεία από ειδικούς επιστήμονες κατά τη διάρκεια της περιήγησης.
- Έμπειροι οδηγοί των ομάδων (εκπαιδευμένοι σε σεμινάρια Σπηλαιολογίας και Πρώτων Βοηθειών), που φέρουν και χειρίζονται τον απαιτούμενο εξοπλισμό τεχνικής υποστήριξης, για τη διεξαγωγή του προγράμματος με απόλυτη ασφάλεια.
- Χρήση τεχνικού εξοπλισμού (ομαδικοί φακοί, ατομικές συσκευές ασύρματης ξενάγησης, συσκευές εντοπισμού θέσης και πλοήγησης, συσκευές ενδοεπικοινωνίας ομάδας, χάρτης, φαρμακείο κ.ά.), όπου απαιτείται.
- Επικεφαλής: Παναγιώτης Δευτεραίος, Πολιτικός Μηχανικός-Σπηλαιολόγος, συγγραφέας του βιβλίου Υπόγεια Αθήνα - τα μυστικά μιας άγνωστης πόλης, iWrite (2023), διαθέσιμο και επιτόπου κατά τη διάρκεια της περιήγησης.
- Πληροφορίες, επικοινωνία: Ελευθερία Πλούσιου, Ιστορικός-Αρχαιολόγος (τηλ.: 6948361756).

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ-ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

1. "Λοιμωδών". Το Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής «Η Αγία Βαρβάρα» λειτούργησε το 1903, υπό την επωνυμία «Κάνθαρος» και αργότερα ως «Ευλογιόντων». Το 1970 μετονομάστηκε σε «Δημόσιο Νοσοκομείο Λοιμωδών Νόσων». Για χρόνια η νόσος Χάνσεν βασάνιζε ασθενείς και αποτελούσε ένα βαρύ στίγμα. Οι λεπροί περιθωριοποιούνταν από την κοινωνία και ζούσαν εξόριστοι σε απομονωμένα νησιά και οικισμούς. Το στίγμα και η εγκατάλειψη κρύφτηκαν στα παλιά κτίρια όπου μεταφέρθηκαν όλοι οι ασθενείς από τη Σπιναλόγκα, το 1957, υπό κανόνες στρατοπέδου συγκέντρωσης ή τάγματος ανεπιθύμητων. Στο μοναδικό πλέον κέντρο υποδοχής χανσενικών στην Ελλάδα, διαμένουν σήμερα 34 αποθεραπευμένοι νοσηλεύόμενοι χανσενικοί. Στον χώρο υπάρχει ναός των Αγίων Αναργύρων, που χτίστηκε από τους χανσενικούς (1948), παρεκκλήσι του Αγίου Νικηφόρου του λεπρού, και το κελλί του Αγίου Ευμενίου του νέου (1999), που νοσηλεύτηκε ως λεπρός και θεραπεύτηκε στο "Λοιμωδών".
2. "Δρομοκαΐτειο". Το Δρομοκαΐτειο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο λειτούργησε το 1887, ως το πρώτο Ψυχιατρείο στην Αθήνα και δεχόταν ασθενείς από όλη την Ελλάδα. Ο λογοτέχνης Γεώργιος Βιζυηνός και ο γλύπτης Γιαννούλης Χαλεπάς είναι από τις πιο γνωστές περιπτώσεις ασθενών που νοσηλεύτηκαν εκεί. Η ανέγερσή του οφείλεται στην προσωπική δραματική ιστορία του Ζωρζή Δρομοκαΐτη, από τη Χίο. Η σύζυγός του αρρώστησε ψυχικά και κλείστηκε από τους γονείς της στο «Σωφρονιστήριο» ή «Φρενοκομείο» που λειτουργούσε τότε στη Μονή Δαφνίου. Η κατάσταση στην οποία τη βρήκε, όταν την επισκέφθηκε, στάθηκε η αιτία για τη δημιουργία του ιδρύματος. Το νοσοκομείο ενισχύθηκε και από άλλους ευεργέτες, όπως ο Ανδρέας Συγγρός. Στο Δρομοκαΐτειο, σήμερα, λειτουργεί το πρώτο νοσοκομειακό μουσείο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα (1995) και παρουσιάζει όλη την ιστορία του, μέσα από πολύτιμα αντικείμενα, σπάνια χειρόγραφα κ.ά.
3. "Σωτηρία". Το Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία» ιδρύθηκε από τη Σοφία Σλήμαν το 1902, ως το πρώτο λαϊκό Σανατόριο της Ελλάδας με το βάρος της φυματίωσης για χιλιάδες φθισικούς. Χωρίς να υπάρχει φάρμακο, το 95% των ασθενών που έμπαιναν σε καραντίνα, πέθαιναν... Ανώνυμοι νεκροί θάβονταν σε ομαδικούς τάφους στον περίβολο του νοσοκομείου... Ο χώρος αποτέλεσε παραβατικό καταφύγιο για τους πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και, στον εμφύλιο, τόπο φυλάκισης και εκτελέσεων (Γουδί). Στο στρατόπεδο πίσω από τη μάντρα του "Σωτηρία", εκτελέστηκαν συνολικά 492 άνθρωποι. Τελευταίος ήταν ο Νίκος Μπελογιάννης (1952). Σήμερα, τα παλαιά κτίσματα στέκουν ετοιμόρροπα και εγκαταλελειμμένα, ενώ αρχεία, φωτογραφίες, έπιπλα, μηχανήματα, εργαλεία και προσωπικά αντικείμενα αποτελούν μουσείο στο "Στρατιωτικό Περίπτερο" φυματικών των Βαλκανικών Πολέμων (1913).
4. "NIEN". Το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Εμπορικού Ναυτικού, στα Μελίσια, λειτούργησε από το 1948 ως το 1975. Κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση από δωρεές εφοπλιστών και εισφορές ναυτεργατών, και αρχικά λειτούργησε ως σανατόριο για ασφαλισμένους ναυτικούς, εξού και η επιλογή της δασικής περιοχής (Πεντέλη). Σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης προήλθε από αποζημιώσεις ναυτικών που πνίγηκαν στα σαπιοκάραβα της μεταπολεμικής ναυσιπλοΐας... Στα μέσα τις δεκαετίας του '50, με την εξάλειψη της φυματίωσης, αποφασίστηκε η αλλαγή χρήσης από σανατόριο σε μονάδα νοσημάτων θώρακα. Το 1975, η κυβέρνηση αποφάσισε να το μετατρέψει σε Γενικό Νοσοκομείο, αλλά τελικά εγκαταλείφθηκε. Πρόκειται για ένα επιβλητικό 5όροφο κτίριο που συνδέθηκε με θρύλους για παραφυσικά φαινόμενα. Σήμερα, στο "στοιχειωμένο" NIEN τακτικοί θαμώνες δεν είναι πια ασθενείς, αλλά κυνηγοί φαντασμάτων και αστικοί εξερευνητές.